

Kommunstyrelsen

Motion – Skolan som trygg arbetsplats

Motion den 27 maj 2019 av Esa Örmä (SD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta följande.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige avslår förslagen i motionen eftersom det är rektor på varje skola, och ytterst skolans huvudman, som ansvarar för att bedöma behovet av trygghetsskapande åtgärder och, i förekommande fall, att åtgärder som skolan vidtar implementeras på ett sätt som är förenliga med kraven i dataskyddsförordningen.

Sammanfattning

Motionären från Sverigedemokraterna föreslår att samtliga Nackas skolor låses för obehöriga genom att dessa ska utrustas med elektroniskt inpasseringssystem byggt på personligt inpasseringsmedel.

Skolorna arbetar förebyggande med att identifiera och åtgärda risker och upprätta rutiner för olika händelser som kan påverka barn, elevers och personals säkerhet. Fysiska lås och inpasseringssystem är ingen garanti för att obehöriga inte kan ta sig in i skolan utan kan istället skapa osäkerhet och otrygghet. Varje enskild skola behöver ta beslut om införande av elektroniskt inpasseringssystem på grundval av den geografiska placeringen samt resultatet från riskbedömningarna i det systematiska kvalitetsarbetet. Ansvaret för trygghets- och säkerhetsarbetet ska bedrivas på respektive skola och det bör därför vara valbart för samtliga skolor att investera i kostsamma och administrativt krävande elektroniska inpasseringssystem.

Dataskyddsförordningen medför att det finns begränsningar kring användningen av elektroniska inpasseringssystem i skolor.

Förslagen i motionen har beretts av kommunstyrelsens verksamhetsutskott och utbildningsnämnden.

Förslagen i motionen

Motionären från Sverigedemokraterna föreslår:

- **att** samtliga Nackas skolor låses för obehöriga genom att utrustas med elektroniskt inpasseringssystem byggt på personligt inpasseringsmedel i form av tagg eller kort
- **att** alla som dagligen verkar i skolan får passerkort, tagg eller motsvarande
- **att** ett lätt administrerat lånekortssystem tas i bruk för tillfälliga besökare eller för den som har glömt
- **att** kommunen tar i bruk ett system som konformerar med EU-direktivet GDPR när det gäller hantering av passagedata, och också på förhand lovar att inte göra bruk av passagedata till något annat än det som kommunen redan gör, dvs närvarokontroll eller motsvarande.

Remissinstansernas utredning och bedömning

Förslagen i motionen har beretts av kommunstyrelsens verksamhetsutskott och utbildningsnämnden. Remissinstanserna har föreslagit kommunfullmäktige avslå förslaget på samma grunder som nu föreslås.

Som underlag för kommunstyrelsens verksamhetsutskotts och utbildningsnämndens förslag låg huvudsakligen följande.

Det är rektor som ansvarar för skolans arbetsmiljö och för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Rektor beslutar också, enligt skollagen, om skolans inre organisation och hur resurser ska fördelas inom enheten. Att bedöma om det finns behov av åtgärder för att skolan ska vara en trygg arbetsplats och, om sådana behov identifierats, att bedöma vilka åtgärder som i sådant fall behövs samt att de är förenliga med GDPR ansvarar således rektor för. Ytterst är det varje skolas huvudman som ansvarar för att rektor har förutsättningar att klara sitt uppdrag.

Varje skola är unik och har olika förutsättningar gällande fysisk utformning av lärmiljöerna samt geografiskt läge. Varje skola är även unik i dess sammansättning av elever, personal och organisation. Nackas kommunala skolor arbetar kontinuerligt med systematiskt arbetsmiljöarbete och systematiskt kvalitetsarbete för att identifiera eventuella risker och arbetar aktivt med ett förebyggande säkerhets- och trygghetsarbete. Att kartlägga skolans inomhus- och utomhusmiljö är en del av de riskbedömningar som ingår i det systematiska kvalitetsarbetet.

Att utrusta och införa ett elektroniskt inpasseringssystem i samtliga kommunala skolor är dels en kostsam investering och dels administrativt mycket krävande. I skolans trygghets- och säkerhetsarbete är den fysiska miljön endast en del av detta arbete. Trygghets- och säkerhetshöjande insatser består till mycket stor del av andra åtgärder än fysiska lås och inpasseringssystem. En välkomnande och trygg skola behöver per automatik inte vara en låst skola. En trygg och säker skola baseras inte enbart på lokalerna utformning utan om hur skolan används och vilka andra säkerhetshöjande och trygghetsskapande åtgärder som finns på skolan, bland annat vuxennärvaron i de olika miljöerna där barn och ungdomar vistas. I en trygg skola arbetar både personal och elever aktivt tillsammans för att skapa dessa trygga miljöer.

Skolorna arbetar förebyggande med att identifiera risker, åtgärda risker och upprätta rutiner för olika händelser som kan påverka barn, elevers och personals säkerhet. Fysiska lås och inpasseringssystem är ingen garanti för att obehöriga inte kan ta sig in i skolan utan kan tvärt emot inge en falsk trygghet och kan även skapa osäkerhet och otrygghet.

Varje skola är så pass individuellt utformad och sammansatt att ansvaret för att utrusta skolan med lås och inpasseringssystem bör ligga på varje skola. Varje enskild skola behöver ta beslut om införande av elektroniskt inpasseringssystem på grundval av den geografiska placeringen samt resultatet från riskbedömningarna i det systematiska kvalitetsarbetet. Välfärd skola anser att ansvaret för trygghets- och säkerhetsarbetet fortsättningsvis ska bedrivas på respektive skola och inte tvinga samtliga skolor att investera i dyra elektroniska inpasseringssystem.

Stadsledningskontorets bedömning

Med utgångspunkt från kommunstyrelsens verksamhetsutskotts och utbildningsnämndens beredning konstaterar stadsledningskontoret att det är rektor på varje skola, och ytterst skolans huvudman, som ansvarar för att bedöma behovet av trygghetsskapande åtgärder och, i förekommande fall, att åtgärder som skolan vidtar implementeras på ett sätt som är förenliga med kraven i dataskyddsförordningen. Mot bakgrund av ovan bör motionen avslås.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Motionens förslag innebär ökade kostnader på skolnivån förknippade med de investeringar och driftskostnader som krävs för införande av elektroniska låssystem, med tillhörande kortsystem med mera.

Konsekvenser för barn

Förslaget om införande av elektroniskt inpasseringssystem innebär negativa ekonomiska konsekvenser för skolorna vilket kan ha konsekvenser för barnen om investeringarna fortsättningsvis ska ingå i skolpengen.

Bilaga

1. Motion Skolan som trygg arbetsplats, av Esa Örmä (SD)
2. Protokollsutdrag utbildningsnämnden, 19 september 2019 §65
3. Protokollsutdrag kommunstyrelsens verksamhetsutskott, 10 september 2019 § 62

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Einar Fransson
Produktionsdirektör för Valfärd skola

Susanne Nord
Utbildningsdirektör